

„A gondolatai is ferencjózsefben jártak”. Adalékok Beer Ágost zenei szakíró életrajzához. Hírlapírók életének, pályájának áttekintéséhez első konzultációs lehetőségként adottak lehetnek a különböző kézikönyvek, de leginkább Szinnyei József *Magyar írók élete és munkái* című alapl műve.¹ A *Pester Lloyd* egyik állandó munkatársának, Beer Ágostnak a nevét azonban hiába keressük az utóbbiban, ami felettébb meglepő, mivel negyedszázados zenekritikai munkássága révén neve szinte egybeforrt a Falk Miksa, majd Vészi József által szerkesztett lappal. Alapvető életrajzi adatok híján a hazai sajtóban és egyéb források bevonásával igyekeztünk tájékozódni az August Beer vagy A. B. szignóval megjelenő zenekritikai írások szerzőjének kiléte felől.

Beer Ágost zenekritikus a morvaországi (csehországi) Iglauban (Iglón) született 1853-ban, más források szerint 1850-ben.² Családjáról annyi tudható, hogy többen lehettek testvérek, akik Bécsben (Sigmund Beer gyáros), Hamburgban, Berlinben és Bernben telepedtek le.³ Beer Ágost előbb orvosnak készült, de szívesebben foglalkozott zenével. Bécsben, a zeneakadémián Eduard Hanslick tanítványa volt,⁴ és zenepedagógusként működött.⁵ Nagybátyja, Schuschny Jakab⁶ pesti főkántor révén került Budapestre 1877-ben,⁷ ahol negyven éven át elsősorban zenekritikusként tevékenykedett,⁸ de zongora-órákat⁹ is adott. Szakíróként először Bródy Zsigmond *Neues Pester Journal* című lapjának dolgozott, majd Max Schütz halálát követően, 1888-tól élete végéig, 1915-ig a *Pester Lloyd* műbírálója volt.¹⁰

A zenebírálathoz „speciális tudás kell, s kevesen vannak, akik ezzel rendelkeznek. A magyar zene szerencséjére van ilyen is néhány. Beer Ágost, a speciálisan zenebíráló tisztában van a zene-tudománnyal. Ítélete mélyreható és súlyos.”¹¹

Csak a szakmájának élt. „Negyven esztendő óta minden este, pontosan az előadás megkezdésekor megjelent, talpig feketében, ferencjózsefben [...]” Feladatát egyben életfeladatnak tekintette: „élete munkája kimerült a pesti zene krónikájának írásában. [...] Nem riporter volt ő, nem zenereferens: történetíró, nagykulturájú bölcs és tudós. [...] Foglalkozását hivatásnak tekintette és hivatássá magasztotta.”¹²

¹ SZINNYEI József, *Magyar írók élete és munkái*, Bp., Hornyánszky Viktor akadémiai könyvkereskedése, 1891–1914.

² A testvére által a *Pester Lloyd*-ban megjelentetett gyászjelentés szerint életének 65. évében hunyt el. Ld. *August Beer = Pester Lloyd*, 1915. január 10., 11. A lentebb hivatkozott magyar nyelvű hírlapok zöme azt írja, hogy 62 évet élt.

³ Uo.

⁴ N. N., *Elhunyt zenekritikus = Pesti Napló*, 1915. január 10., 17. Arról nincs adatunk, hogy be is fejezte a képzést. Talán a leghitelesebb adatok: E. ST-1, *August Beer = Pester Lloyd*, 1915. január 9., esti kiadás, 3.

⁵ Orvostudományi tanulmányait az első szigorlat után abbahagyta, zongoraleckéket adott, illetve néhány szakcikket írt. Ld. N. N., *Beer Ágost meghalt = Pesti Hírlap*, 1915. január 10., 17.

⁶ A Dohány utcai zsinagóga egyik szép tenorral megáldott kántora volt, Bécs után 1863-ban került Pestre, majd 1898-ban, 66 évesen itt halt meg. Ld. N. N., *A pesti hitközség kántora = Egyenlőség*, 1898. október 23., 12.

⁷ A pesti egyetem orvosi karára is beiratkozott, de azt nem végezte el. Ld. *A Budapesti Királyi Magyar Tudomány-Egyetem almanachja, 1877–1878*, Bp., 1878, 47.

⁸ FODOR Gyula, A. B. (*August Beer halálára*) = *Egyenlőség*, 1915. január 17., 15–16.

⁹ *Névmutató, A székesfőváros s a vidék nevezetesebb zeneművészeinek és tanárainak lakcíme = Zenevilág*, 1901, 136.

¹⁰ *Magyar színművészeti lexikon I*, szerk. Schöpflin Aladár. Bp., Országos Színészegyesület és Nyugdíjintézete, 1929–1931, 148.

¹¹ TIMÁR Szaniszló, *Kritika és kritikusok = Budapesti Ujságírók Almanachja 1908-ra, A Magyar Bohémvilág*, szerk. Szerdahelyi Sándor, Bp., Kiadja a Budapesti Ujságírók Egyesülete, 176.

¹² Fodor 1915, i. m. 15.

Nagyszerű stilisza, jóindulatú, független, megvesztegethetetlen, egyetlen iskola iránt sem elfogult, az új zenei irányok és stílusok iránt nyitott kritikus hírében állt.¹³ Nem tartozott semmilyen művészi klikkhez, irányzathoz, minden stílus iránt nyitott maradt. Tartózkodott a művészi egyoldalúságtól, nem akart „kultúrpolitikát” csinálni, értékítélete megkérdőjelezhetetlennek bizonyult. Nem annyira a tudás, mint inkább a tehetség nyűgözte le. Feuilletonszerű stílusa ellenére a szakszerű, tudományos megközelítés is megmutatkozik az írásaiban.¹⁴

Zenebírálatai „mindenkor a szakértelem, korrektség és a megbízhatóság” jegyében íródtak, melyekre külföldön is odafigyeltek.¹⁵ Alapos, képzett zenetudós volt, írásaiban megmutatkozott a „kritikai érzéke, szakszerűség, önállóság, pártatlanság és rendkívül finom, gondos forma jellemezte”.¹⁶ Noha születését illetően osztrák volt, és német nyelvű lapoknak dolgozott, a magyar zeneművészet ügyét szolgálta.¹⁷

Gustav Mahler budapesti működését folyamatosan figyelemmel kísérte, és alapvetően kiegyensúlyozott, tárgyilagos hangnemben írt Mahler karmesteri és igazgatói tevékenységéről, aki viszont úgy érezte, hogy Beer nem kedveli. Hamburgban kelt levelében írja: „Majdnem rendszeresen olvasom a 'Pester Lloyd'-ot, ebből persze nem alkothatok ítéletet. Feltűnt, hogy a műsor nagyon sablonszerűen volt összeállítva. Magáról az előadások színvonaláról nem nyerhettem képet. Úgy látszik, A. B. úr most nagyon civilizálttá és jóakaróvá lett. Sajnos, én nem voltam az ő ennyire gyengéd bánásmódjának az osztályosa.”¹⁸ A balettek között is tartotta magát a vélemény, hogy a „nagytekintélyű” Beer Ágostról „a beavatott emberek tudják, hogy nem lelkesül a balettért”.¹⁹

Nagy gonddal írta a cikkeit, minden kifejezést alaposan megfontolt, előfordult, hogy egy nagyobb operapremierről írott tárcáján akár két hétig is dolgozott.²⁰ Ha nem otthon – a Nagymező utca 6. szám alatt lakott –,²¹ akkor késő este a Drexler kávéházban „írogatta cikkeit egy-két krigli sör mellett”.²² Mivel nemcsak nagyon alaposan, hanem lassan is vetette papírra cikkeit, tárcáit, ezért a hangversenyekről korán távozott a törzshelyére, s annak félelemétén „alapos sörfogyasztás mellett, dolgozott”. Volt egy pótreferense is, aki a program végeztével beszámolt neki a további történésekről, „hogy a csillár nem szakadt le, hogy a művész mit ismételt, és mit játszott ráadásul stb”.²³

Magánéletéről annyit lehet tudni, hogy puritán életvitelt folytatott, s noha a *Fővárosi Lapok* hírt adott eljegyzéséről,²⁴ házasságot nem kötött, hanem nővérével közös háztartásban visszavonult agglégényéletet élt.²⁵ Halála után derült ki, hogy komponált is.²⁶

¹³ N. N., *Elhunyt zenekritikus = Pesti Napló*, 1915. január 10., 17; továbbá: E. ST-I., *August Beer = Pester Lloyd*, 1915. január 9., esti kiadás, 3.

¹⁴ *Uo.*, PL.

¹⁵ N. N., *Beer Ágoston halála = Az Est*, 1915. január 10., 5.

¹⁶ N. N., *Budapesti Hírlap*, 10. sz., 1915. január 10., 19. Ezt az utókor is így látja. Mesterházi Máté szerint Beer Ágost adta az Elektra „legalaposabb értékelését” a *Pester Lloyd* tárcarovatában. MESTERHÁZI Máté „Was die Wahrheit ist...”, *Richard Strauss Elektrájának magyar sajtóvisszhangja = Magyar Zene*, 46(2008), 1, február, 61–70, itt 62 és 66.

¹⁷ *Uo.*, *Budapesti Hírlap*, 10. sz.

¹⁸ N. N., *Mahler Gusztáv kiadatlan leveleiből = A Zene*, 7(1925), 7–9, itt 8.

¹⁹ *Az Operaház prima ballerínái = Ország-Világ*, 20(1899), 669.

²⁰ N. N., *Beer Ágost meghalt = Pesti Hírlap*, 1915. január 10., 17.

²¹ *Budapesti cím- és lakjegyzék*, 10. Bp., Franklin Társulat, 1898, 466.

²² BALLA Vilmos, *Régi pesti kávéházak = Pesti Hírlap*, 1925. március 25., 10.

²³ BÉLDI [Izor], *Mozaik = A Pesti Hírlap Vasárnapja*, 1926. február 7., 35.

²⁴ „Jegyet váltott Beer Ágost hírlapíró Schlesinger Malvin kisasszonynyal, Schlesinger Ignác kereskedő leányával”. *Fővárosi Lapok*, 1888. augusztus 14., 1651.

²⁵ FODOR 1915, i. m., 16 és N. N., *Beer Ágost meghalt = Pesti Hírlap*, 1915. január 10., 17.

²⁶ *Pesti Hírlap*, 1915. január 10., 17.

Zenekritikusként nemcsak a mindenkori hírlapjához, hanem az Operaház tevékenységéhez is kapcsolódott, mivel a benyújtott operákat bíráló bizottság munkájában is részt vett.²⁷ Ugyancsak tagja volt a dr. Mészáros Károly nevét viselő pályázati bizottságnak, amely a dalszínház számára írandó operára 4000 korona pályadíjat tűzött ki. A pályázatra olyan egész estét betöltő magyar műveket vártak, amelyek tárgya a magyar történelemből vagy mondavilágból merített.²⁸ Tagja volt továbbá „A műbarátok köre” zenei szakbizottság bírálóbizottságának is, amelyet Hubay Jenő elnökölt.²⁹ A Liszt Ferenc Társaság választmányába is beválasztották Szendy Árpád zeneakadémiai tanár és Goll János mellett, az elnök Szentirmay Elemér volt.³⁰ Részt vett a budapesti zenekritikusok szindikátusa megalapításában is, melynek ő lett a tiszteletbeli elnöke.³¹ Az Operaházzal kapcsolatos művészi kérdésekben miniszteri szinten is számítottak szakértelmére.³² Az 1914-ben alapított Országos Magyar Zeneművészeti Társulat (elnök: Mihalovich Ödön) is felvette tagjai közé, Beer a sajtóbizottságban kapott helyet.³³

Beer Ágost alacsony, csendes, magányos ember volt, a betegségek elkerülték. Életének utolsó három évét azonban testi gyötrelmek nehezítették, a szürkehályog, amit azonban Szily Adolf (1848–1920) szemészprofesszor sikeresen megoperált. Ezt követően egy évvel halála előtt az operaházban egy lengőajtó véletlenül úgy találta el a halántékát, hogy az maradandó károkat, bénulás jellegű tüneteket okozott, de halálát alapvetően szívelégtelenség okozta.³⁴

Beer Ágost temetésén a fővárosi írók és a művészvilág képviseltette magát, jelen voltak a lapok színházi és zenereferensei. A *Pester Lloyd* szerkesztősége Vészi József főszerkesztővel az élen testületileg jelent meg, és búcsúbeszédet is mondott.³⁵ A Budapesti Újságírók Egyesületét Márkus Miksa udvari tanácsos, elnök és Kopár Ferenc titkár képviselték, búcsúbeszédében Gerő Ödön méltatta az elhunyt kritikus tevékenységét. Az Újságírók Betegsegélyző Pénztára részéről Roóz Rezső titkár rója le kegyeletét. A Budapesti Zenekritikusok Szindikátusa, amelynek Beer a díszelnöke volt, továbbá a Filharmóniai Társaság is búcsúzott a szakírótól. Ugyanakkor az Operaház képviselőjében senki nem volt ott a temetésen, noha Beer évtizedeken át kapcsolatban állt az intézménnyel.³⁶ A Zeneakadémia

²⁷ 1891-ben az operai bíráló bizottság tagjai voltak: Zichy Géza, Erkel Sándor, Ódry Lehel, Beer Ágost és Harrach József országos zeneakadémiai titkár. *Fővárosi Lapok*, 1891. május 21., 1028.

²⁸ További tagok: Mihalovich Ödön, Erkel Sándor, Mader Raoul karnagy, id. Ábrányi Kornél, Antalik Károly, Dióssy Béla, Herzfeld Viktor, Kern Aurél, Márkus József. *Zenelap*, 1897. 10. A tagság folyamatos volt, ld. pl. *Az Újság*, 1904. június 15., 14; *Világ*, 1911. február 24., 13.

²⁹ Az egyfelvonásos operapályázatot bíráló bizottság további tagjai voltak: Végh János, Rebicsek József karnagy, Mihalovich Ödön, Aggházy Károly. Ld. *A műbarátok köre = Fővárosi Lapok*, 1891. december 4., 2490.

³⁰ N. N., *Egyletek és társulatok = Fővárosi Lapok*, 1893. május 20., 1084.

³¹ Elnök: Csajthay Ferencz, tagok: Béldi Izor dr., Dióssy Béla dr., Gajáry István dr., Kern Aurél dr., titkár: Fodor Gyula, jegyző: Vári Rezső dr. Ld. *A budapesti zenekritikusok szindikátusa = Az Újság*, 1912. március 30., 13.

³² N. N., *Értekezlet az Operaház ügyében = Budapesti Hírlap*, 1911. január 22., 15.

³³ Elnök: Gönczi Mór dr., tagok: Béldi Izor dr., Dióssy Béla dr., Kálmán Jenő; Merkler Sándor, Ruttkay György. Ld. MARION, *Országos Zeneművészeti Társulat = A Zene*, 6(1914), 111–112.

³⁴ N. N., *Beer Ágost halála = Budapesti Hírlap*, 10, 1915. január 10., 19, valamint E. St-1., *August Beer = Pester Lloyd*, 1915. január 9., esti kiadás, 3.

³⁵ N. N., *Der letzte Weg August Beers = Pester Lloyd*, 1915. január 11., 7.

³⁶ *Magyarország*, 1915. január 12., 12, és más lapok is ezt írták. Ez így nem állja meg a helyét, mivel a *Pester Lloyd* beszámolója szerint az Operaház férfikara közreműködött a gyászszertartásban. Ld. *Pester Lloyd*, 1915. január 11., 7.

és a Nemzeti Zenede sem képviseltette magát a végső búcsún.³⁷ Beert Ruttkay (Rothauser) Miksa hírlapíró mellett helyezték végső nyugalomra a rákoskeresztúri új izraelita temetőben.³⁸

Hevesi Simon rabbi búcsúbeszédében utalt Beer társ nélkül leélt életére, arra, hogy sem a társaságot, sem a külső csillogást nem kereste, életét teljes mértékben a zene töltötte ki, és ahogy a zenéről írt, az maga volt a legszebb zene.

Válogatás a *Pester Lloyd*-ban közölt tárcáiból (1888–1899)³⁹

- Der neue Operndirektor* = Nr. 281 v. 11. Oktober 1888, 1. Beilage und S. 2
Die Perlenfischer = Nr. 296 v. 26. Oktober 1888, B. und S. 2
Musik = Nr. 342 v. 12. Dezember 1888, 12. Dezember 1888, B.
Wagner's „Rheingold” und „Walküre” = Nr. 23 v. 23. Jänner 1889, B. und S. 2
 II. = Nr. 26 v. 26. Jänner 1889, B. und S. 2–3
 „*Rheingold*” und „*Walküre*” = Nr. 37 v. 6. Feber 1889, S. 3 und B.
 „*Das Glöckchen des Eremiten*” = Nr. 90 v. 1. April 1889, S. 2–3.
Von der königlichen Oper = Nr. 142 v. 24. Mai 1889, B. und S. 2
Ausdruck der Musik = Nr. 238 v. 30. August 1889, S. 3 und Nr. 239 v. 31. August 1889, B.
Die Reprise des „Lohengrin” = Nr. 254 v. 15. September 1889, 1. B.
Die lustigen Weiber von Windsor = Nr. 294 v. 25. Oktober 1889, S. 3 und B.
 „*Carlo Broschi*” = Nr. 338 v. 8. Dezember 1889, 1. B. und S. 2
Der Waffenschmied = Nr. 18 v. 18. Jänner 1891, 1. B.
Leo Delibes = Nr. 25 v. 25. Jänner 1891, 1. B.
Viora, die Fee des Meeragues = Nr. 78 v. 15. März 1891, 1. B.
Gustav Mahler = Nr. 76 v. 18. März, 1891, B.
Giacomo Meyerbeer = Nr. 235 v. 5. September 1891, B.
Die heilige Elisabeth = Nr. 244 v. 16. September 1891, S. 2–3.
Die hundertjährige „Zauberflöte” = Nr. 256 v. 30. September 1891, B.
W. A. Mozart = Nr. 313 v. 5. Dezember 1891, B.
Alienor = Nr. 314 v. 6. Dezember 1891, B.
Der Barbier von Bagdad = Nr. 334 v. 31. Dezember 1891, 1. B.
Freund Fritz = Nr. 21 v. 24. Jänner 1892, 1. B.
Von der königlichen Oper = Nr. v. 2. Feber 1892, 1. B.
Rossini = Nr. 52 v. 1. März 1892, B.
 „*Siegfried*” = Nr. 87 v. 10. April 1892, 1. B.
Das ungarische Landes-Sängerfest = Nr. 196 v. 16. August 1892, S. 2.
Maurer und Schlosser = Nr. 250 v. 19. Oktober 1892, 1. B.
 „*Bastien and Bastienne*” = Nr. 273 (A) v. 29. November 1892, S. 5.
 „*Götterdämmerung*” = Nr. 296 v. 11. Dezember 1892, 1. B.
Von der königlichen Oper = Nr. 15 v. 18. Januar 1893, B.

³⁷ N. N., *Elhunyt zenekritikus = Pesti Napló*, 1915. január 11., 17–18. A Zeneakadémia részéről Mihailovich Ödön a *Pester Lloyd* főszerkesztőjének írásban fejezte ki részvétét, és méltatta az elhunyt zenekritikai tevékenységét, ami meg is jelent a lapban. Ld. *August Beer = Pester Lloyd*, 1915. január 12., 9. Ugyanígy tett tk. Popper Dávid, Zichy Géza, Márkus Miksa, Vasquez Italia, a Magyar Hírlap szerkesztősége és Herzfeld Viktor is. Ld. N. N. *August Beer = Pester Lloyd*, 1915. január 11., esti kiadás, 3.

³⁸ N. N., *Beer Ágost temetése = Magyarország*, 1915. január 12., 12.

³⁹ Rövidítések: Nr. = szám, B. = melléklet, S. = oldal.

- „*La Korrigane*” = Nr. 19 v. 22. Januar 1893, B.
 „*Der Ring des Nibelungen*” = Nr. 31 v. 5. Februar 1893, 1. B.
 „*Toldi*” = Nr. 67 v. 19. März 1893, S. 2–3.
Der Bajazzo = Nr. 75 v. 29. März 1893, S. 2–3.
Franz Erkel = Nr. 143 v. 16. Juni 1893, 1. B.
Der neue Operndirektor = Nr. 222 v. 16. September 1893, B.
 „*Die verkaufte Braut*” = Nr. 227 v. 22. September 1893, 1. B.
Der Schatz des Darius = Nr. 238 v. 5. Oktober 1893, 1. B.
Charles Gounod = Nr. 249 v. 18. Oktober 1893, 1. B.
Romeo und Julie = Nr. 9 v. 11. Jänner 1894, 1. B.
Der 50jährige „Hunyady László” = Nr. 23 v. 27. Jänner 1894, 1. B.
 „*Der Wildshütz*” = Nr. 36 v. 11. Feber 1894, 1. B.
Hans von Bülow = Nr. 39 v. 15. Feber 1894, 1. B.
Von der königlichen Oper = Nr. 50 v. 28. Feber 1894, 1. B.
Manon Lescaut = Nr. 67 v. 18. März 1894, 1. B.
 „*Die Büßer*” = Nr. 100 v. 25. April 1894, 1. B.
Königliches Opernhaus = Nr. 112 v. 9. Mai 1894, 1. B.
Schluß der Opernsaison = Nr. 123 v. 22. Mai 1894, 1. B.
Zur Eröffnung der Opernsaison = Nr. 210 v. 1. September 1894, 1. B.
Mailänder Opernabende = Nr. 232 v. 26. September 1894, S. 2–3. és Nr. 236 v. 30. September 1894, 2. B.
Mailänder Theaterskizzen = Nr. 251 v. 18. Oktober 1894, 1. B.
La Navarraise = Nr. 240 v. 5. Oktober 1894, 1. B.
Der Geigenmacher von Cremona = Nr. 272 v. 11. November 1894, 1. B.
Anton Rubinstein = Nr. 280 v. 21. November 1894, B.
Reprise der „Meistersinger von Nürnberg” = Nr. 5 v. 5. Januar 1895, B.
Jancsi és Juliska = Nr. 30. v. 3. Februar 1895, S. 2.
Karl Goldmark = Nr. 39 v. 14. Februar 1895, 1. B.
Toldi = Nr. 52 v. 1. März 1895, 1. B.
 „*Djamileh*” = Nr. 84 v. 7. April 1895, 1. B.
 „*A basso porto*” (*Am unteren Hafen*) = Nr. 100 v. 26. April 1895, 1. B.
Von der königlichen Oper = Nr. 123 v. 22. Mai 1895, 1. B.
Die Demission des Operndirektors = Nr. 192 v. 11. August 1895, 1. B.
 „*Tamóra*” = Nr. 239 v. 5. Oktober 1895, S. 2–3.
Der fünfzigjährige „Tannhäuser” 1845–1895 = Nr. 251 v. 19. Oktober 1895, S. 2.
Mascagni und seine Schule, Zur hundertsten Aufführung der „Cavalleria rusticana” = Nr. 260 v. 30. Oktober 1895, S. 2.
Die Jugend Hans v. Bülow's = Nr. 311 v. 29. Dezember 1895, 1. B.
Balassa Bálint = Nr. 15 v. 17. Januar 1896, 1. B.
Ambroise Thomas = Nr. 38 v. 13. Februar 1896, 1. B.
Der eiserne Mann [Az érczember] = Nr. 47 v. 23. Februar 1896, 1. B.
Der Evangelimann = Nr. 59 v. 8. März 1896, 1. B.
Der Dorflump = Nr. 70 v. 21. März 1896, 1. B.
 „*Alár*” = Nr. 89 v. 12. April 1896, 1. B.
Klara Schumann, 1819–1896 = Nr. 126 v. 22. Mai 1896, 1. B.
Ein Wagner-Cyklus = Nr. 170 v. 11. Juli 1896, B.
Mathias Corvinus = Nr. 210 v. 14. September 1896, B.
 „*Heimchen am Herde*” = Nr. 243 v. 5. Oktober 1896, S. 2–3.

- Zur Eröffnung der Konzertsaison* = Nr. 271 v. 11. November 1896, S. 2–3.
„*Karen*” = Nr. 291 v. 29. November 1896, 1. B.
Franz Schubert – Ein Gedenkblatt = Nr. 26 v. 30. Januar 1897, 1. B.
André Chénier = Nr. 27 v. 31. Januar 1897, 1. B.
Franz Schubert’s Es-dur-Messe, Erstaufführung am 15. Feber 1897 = Nr. 40 v. 16. Februar 1897, 1. B.
Johannes Brahms = Nr. 81 v. 4. April 1897, 1. B.
Von der königlichen Oper = Nr. 122 v. 21. Mai 1897, 1. B.
Wer ist musikalisch? = Nr. 151 v. 24. Juni 1897, 1. B.
Hans v. Bülow als Schriftsteller = Nr. 218 v. 11. September 1897, S. 2–3.
Gaetano Donizetti = Nr. 230 v. 25. September 1897, S. 2.
Giuseppe Verdi, Zum 9. Oktober = Nr. 243 v. 10. Oktober 1897, 1. B.
Maritta = Nr. 247 v. 15. Oktober 1897, S. 2–3.
La Bohème = Nr. 285 v. 28. November 1897, S. 2–3.
„*She*” = Nr. 32 v. 6. Februar 1898, S. 2–3.
Die erste ungarische Oper = Nr. 44 v. 20. Februar 1898, 2. B.
„*Ninon*” = Nr. 70 (A) v. 28. März 1898, B.
Neues über Wagner und Liszt = Nr. 110 v. 7. Mai 1898, S. 2–3.
Von der königlichen Oper = Nr. 220 v. 13. September 1898, 1. B.
„*Der König hat’s gesagt*” = Nr. 250 v. 16. Oktober 1898, S. 2–3.
„*Hunyady László*”, *Zur 300. Aufführung* = Nr. 283 v. 24. November 1898, S. 2.
„*Meister Roland*” = Nr. 11 v. 11. Januar 1899, S. 2–3.
Aus dem Leben Hans v. Bülow’s = Nr. 30 v. 2. Februar 1899, S. 2–3.
„*Schneeflocke*” = Nr. 58 v. 5. März 1899, S. 2–3.
„*Die Auferweckung des Lazarus*” = Nr. 67 v. 16. März 1899, S. 2–3.
„*Die Kriegsgefangene*” = Nr. 86 v. 7. April 1899, S. 2–3.
„*Kukuska*” = Nr. 108 v. 3. Mai 1899, S. 2–3.
Ein Franzose über Richard Wagner = Nr. 120 v. 17. Mai 1899, S. 2–3.
Königliche Oper, Ein Rückblick = Nr. 131 v. 30. Mai 1899, S. 2.